

**Lingdys for Chrome
PLUS**

Innhold

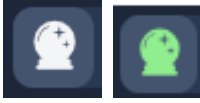

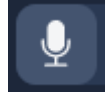

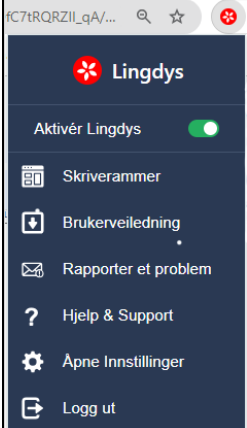
1 Hurtigveileder	5
2 Aktivering	9
3 Menyen i Lingdys for Chrome	13
4 Bytte mellom Skole og Pluss	15
5 Verktøylinja	17
1 Opplesing	22
2 Ordprediksjon	22
3 Skann	24
4 Stavekontroll	26
5 Ordbok	28
6 Innstillinger	31
1 Språk	32
Profil	32
Brukerord	33
Erstatninger	34
2 Tilpass	35
Utseende	35
Visning	37
3 Administrasjon	37
Konto	38

1

Hurtigveiledet

1 Hurtigveileder

Funksjoner i verktøylinja

Funksjon	Ikon	Hurtigveiledning
Lingdys-ikonet		Klikker du på det blir verktøylinja maksimert eller minimert.
Spill av / stopp		Marker tekst og klikk på spill av-knappen for å få den opplest. Knappen endrer seg til en stopp-knapp under opplesing.
Ordprediksjon		Slå ordprediksjonen av eller på.
Skann		Klikk på ikonet for å skanne låst tekst slik at teksten kan leses opp.
Ordbok		Marker et ord og klikk på ordboka for å se betydningen, eller klikk direkte på ikonet for å søke opp ord i ordboka.
Diktering		Klikk på mikrofonikonet for å diktere tekst på bokmål, engelsk, tysk, fransk eller spansk.
Velg språk		Velg språk fra nedtrekksmenyen
Meny		<p>Åpne menyen ved å klikke på det lille Lingdys-ikonet oppe til høyre i Chrome nettleser.</p> <p>Skriverammer: Klikk for å komme til skriverammene (malene) på brukerkontoen</p> <p>Bruerveiledning: Klikk for å laste ned brukermanual</p> <p>Rapporter et problem: Klikk for å fylle ut og sende inn skjema om problemer til Lingits brukerstøtte</p> <p>Hjelp & Support: Klikk for å komme til Lingits nettside for brukerstøtte</p> <p>Åpne innstillinger: Klikk for å gjøre endringer i innstillingene i Lingdys for Chrome</p> <p>ut: Klikk her om du vil logge deg helt ut av Lingdys</p>

Funksjoner i stavekontrollvinduet

Funksjon	Ikon	Hurtigveiledning
Opplesing av ord		Ordene i stavekontrollvinduet kan leses høyt ved musepeking. Klikk på dette symbolet for å slå av eller på opplesing ved musepeking.
Lær ord		Legg til et ord som brukerord slik at Lingdys lærer ordet og ikke tror det er feilstavet.
Fest/løsne vindu		Klikk på dette ikonet for å feste stavekontrollvinduet til et fast sted på skjermen eller klikk for å løsne det slik at vinduet følger markøren i teksten.

2

Aktivering

2 Aktivering

Lingdys for Chrome

Lingdys for Chrome er en såkalt utvidelse (extension) som kan brukes i nettleseren Google Chrome. Den gir lese- og skrivestøtte i Google Chrome.

Lingdys for Chrome kan være installert av IKT-ansvarlig ved skolen eller i kommunen, men som privatbruker kan du også hente Lingdys for Chrome i Chrome nettmarked og logge deg inn med din personlige Lingdys-bruker.

Aktivering

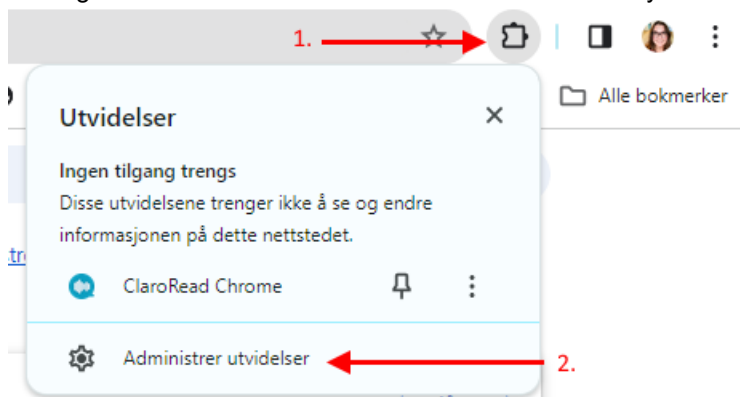
Dersom Lingdys for Chrome ikke er synlig i nettleteren Google Chrome hos deg, så kan det være at den ikke er aktivert.

For å aktivere Lingdys for Chrome-utvidelsen når den er lagt til i Google Chrome, så må du gå inn på "Utvidelser".

Det er to måter å komme seg dit på.

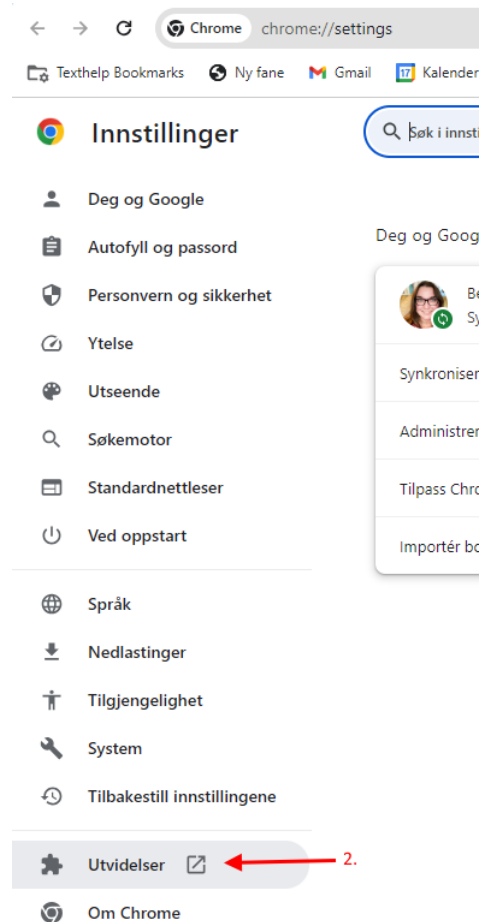
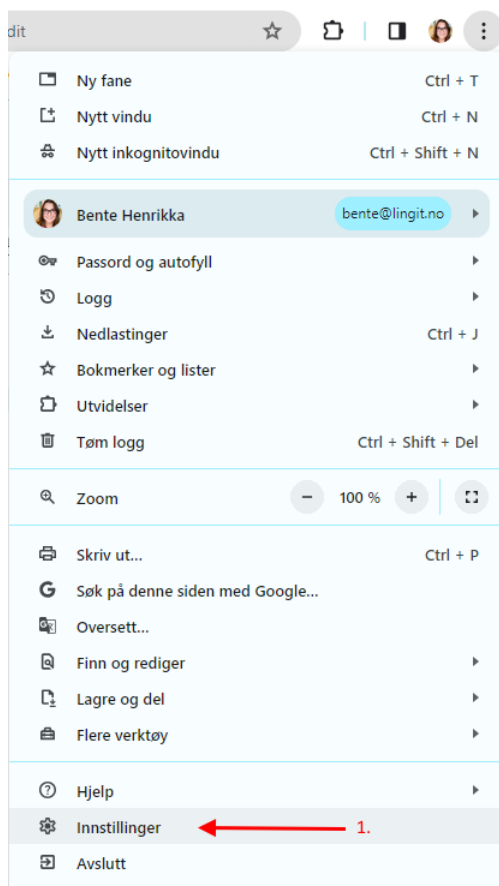
Fremgangsmåte nr. 1:

1. Finn puslespillbrikken oppe til høyre i Google Chrome og klikk på den.
2. Velg "Administrer utvidelser" nederst i nedtrekksmenyen som dukker opp.

Fremgangsmåte nr. 2:

1. Gå til menyen "Tilpass og kontrollér Google Chrome" øverst til høyre i nettleseren (de tre vertikale prikkene, prikkemenyen) og velg "Innstillinger"
3. Velg "Utvidelser" nede til venstre på innstillingssiden som åpner seg

Utvidelser

Blant utvidelsene finner du "Lingdys for Chrome". Skyv bryteren for utvidelsen mot høyre for å aktivere den. Når utvidelsen er aktivert vil det se ut som på bildet under:

Utvidelser

Søk i utvidelser

Last inn upakket Pakk utvidelsen Oppdater

og presentasjonene dine – uten nettilgang.

ID: ghbmnnjooekpmoecnninlnbdlohhkhi
Inspiser visninger [bakgrunnside \(Inaktiv\)](#)

Detaljer Fjern

 Lingdys for Chrome 0.6.5.7
Lese- og skrivestøtte for Chrome

ID: ilglobbeckliiacnbnohbbefhkoloblo
Inspiser visninger [Service Worker \(Inaktiv\), 7 til ...](#)

Detaljer Fjern

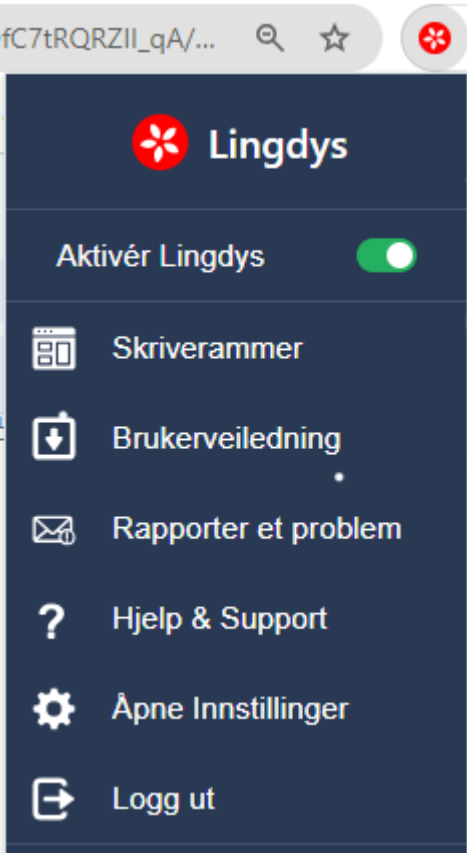
3

Menyeni Lingdys for Chrome

3 Menyen i Lingdys for Chrome

Meny

Klikk på Lingdys-ikonet øverst til høyre i nettleseren Chrome. Da vises menyen du ser i bildet under.

Aktiver Lingdys: Når Lingdys er aktivert vises verktøylinja. Når Lingdys er deaktivert vises den ikke.

Skriverammer: Klikk på skriverammer for å komme inn på kontosiden din for "Skriverammer". Her finnes flere typer maler (skriverammer) for ulike teksttyper og læringsstrategier.

Brukerveiledning: Klikk her for å laste ned brukermanual.

Rapporter et problem: Om du opplever noe som er problematisk med Lingdys for Chrome kan du klikke her og fylle ut skjemaet som dukker opp. Det blir automatisk tatt et skjermbilde av skjermen som kan vise hva som er problemet, men du kan velge at skjermbildet ikke skal sendes inn sammen med skjemaet. Etter innsending av skjemaet vil du høre fra Lingit via den e-postadressen eller telefonnummeret du oppgir i skjemaet

Hjelp & Support: Klikk her for å komme til Lingits nettside for brukerstøtte, hvor du også finner kontaktinformasjon.

Åpne innstillinger: Klikk på dette valget for å åpne siden for innstillinger i Lingdys for Chrome.

Logg ut: Klikk her for å logge ut av Lingdys Chrome. Det er ikke nødvendig å logge ut hver gang du ikke ønsker å bruke Lingdys for Chrome. Du forblir nemlig innlogget så lenge du bruker programmet jevnlig

4

Bytte mellom Skole og Pluss

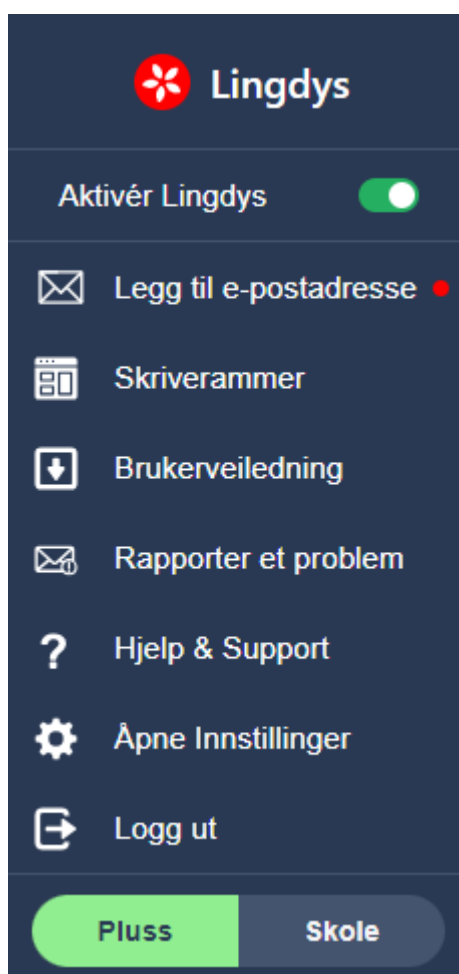
4 Bytte mellom Skole og Pluss

Brukere som har lisens på både Lingdys Skole og Lingdys Pluss vil se en stor knapp i bunnen av menyen i Lingdys. Dette gjelder de som logger seg inn med Feide og er pedagogisk ansatte på en skole eller i en kommune som har abonnement på Lingdys Skole

Knappen er todelt og grønn bakgrunnsfarge angir den aktive utgaven av Lingdys. Vi du endre til den andre utgaven av Lingdys, klikker du på den utgaven som har mørk grå bakgrunn.

På denne måten kan du som bruker ha både Lingdys Skole-lisensen din og Lingdys Pluss-lisensen din registrert på samme bruker og hurtig bytte mellom de to utgavene.

Dette er særlig nyttig for lærere ved skoler der alle elever har lisens på Lingdys Skole, mens noen elever har lisens på Lingdys Pluss. Ved å kjapt kunne bytte mellom Skole og Pluss blir det enklere for lærere å sette seg inn i og gi hjelp både til elever som bruker Skole-utgaven og til elever som bruker Pluss-utgaven av Lingdys.

5

Verktøylinja

5 Verktøylinja

Når Lingdys for Chrome er aktivt, vises verktøylinja øverst i nettleseren Google Chrome. Den dekker ikke annet innhold i nettleseren, så man har fortsatt full tilgang til hele skjermen.

Fra verktøylinja styres funksjoner og innstillinger i Lingdys for Chrome.

Verktøylinja i Lingdys for Chrome

Lingdys-ikonet

Ikonet for Lingdys for Chrome ligger helt til venstre på verktøylinja. Når du klikker på det blir verktøylinja maksimert og vises slik du ser rett over her. Du kan klikke på ikonet igjen for å minimere verktøylinja til bare ikonet.

Spill av

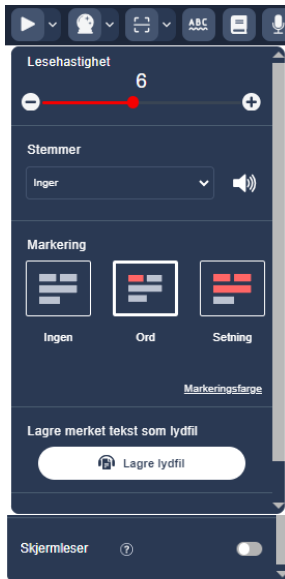
Dette valget leser opp ønsket tekst med den stemmen som er valgt i nedtrekksmenyen for Leseinnstillinger. Marker teksten som ønskes lest og klikk på Spill av-knappen for å få den lest opp.

Stopp

Når en tekst er markert og opplesing har startet, endrer spill av-knappen seg til en stopp-knapp. Trykk på stopp-knappen for å stoppe opplesing om du ønsker det.

Leseinnstillinger

Ved å klikke på pilen til høyre for spill av-knappen i verktøylinja kommer Leseinnstillingene i Lingdys for Chrome til syne.

Lesehastighet: Hastigheten på opplesingen kan stilles inn enten ved å klikke på minus- og pluss-knappene eller ved å dra i glidebryteren. Lesehastigheten har 12 nivåer, hvor 1 er det sakteste og 12 er det raskeste. Nivået vises bak ordet "Lesehastighet". I bildet er hastigheten 6.

Stemmer: Her velger du opplesingsstemme for språkprofilen du befinner deg i. Du kan høre eksempel på valgt stemme ved å klikke på høyttaler-knappen bak stemmevalget.

Markering: Her kan du velge at teksten du markerer skal markeres underveis i opplesing. Du kan velge at hvert ord skal markeres, at hver setning skal markeres, eller en kombinasjon av disse to - altså at både ord og setninger markeres underveis. For å slå av all markering kan du velge "Ingen". I bildet er "Ord" valgt for markering ved opplesing, men ikke "Setning".

Vil du endre fargene på ord- og setningsmarkering, klikker du på lenken "Markeringsfarge".

Lagre merket tekst som lydfil: Når du har markert en tekst, kan du åpne Leseinnstillinger og klikke på "Lagre merket tekst som lydfil". Da blir teksten lagret som en mp3-lydfil.

Lydfilen lagres under Nedlastinger i Google Chrome.

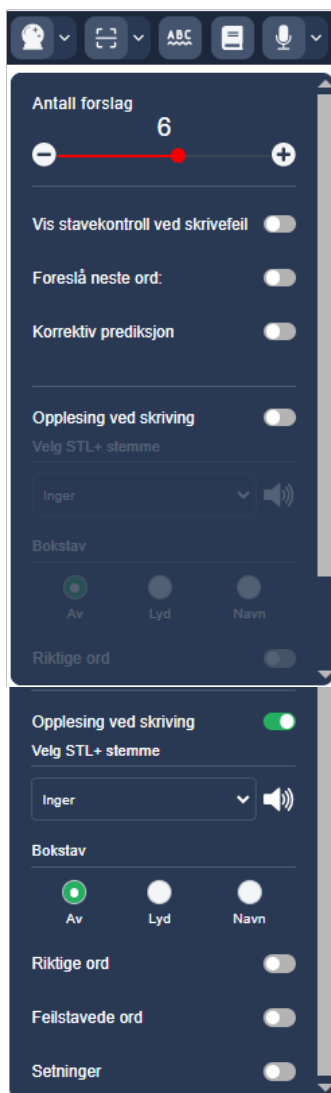
Skjermleser: Scroll helt ned for å se dette valget. Når skjermleseren er aktivert, kan du peke på elementer (knapper, ikoner, menyer, osv.) på skjermen og klikke Ctrl-knappen. Da leser den stemmen som er valgt under "Velg stemme" opp det som er under musepekeren.

Prediksjon på/av

Med denne knappen kan man slå ordprediksjonen på eller av. Knappen ser ut som en spåkule. Når spåkula er hvit er prediksjonen av, når spåkula er grønn ser prediksjonen på.

Skriveinnstillinger

Ved å klikke på pilen til høyre for prediksjons-knappen i verktøylinja kommer Skriveinnstillingene i Lingdys for Chrome til syne.

Antall forslag: Som standard vises seks ord i både ordprediksjonsvinduet og i stavekontrollvinduet. Antall ord kan økes eller minkes ved å stille inn glidebryteren som går mellom 2 ord og 9 ord. Merk at antall forslag er et maksimumstall. I noen tilfeller vil Lingdys for Chrome vise færre forslag enn det som er valgt fordi ordprediksjonen og stavekontrollen ikke finner så mange forslag.

Vis stavekontroll ved skrivefeil: Når denne funksjonen er på, vil stavekontrollvinduet vises hver gang du har skrevet et ord Lingdys for Chrome ikke godtar. Merk at dersom man skriver i et program som ikke setter røde streker under feilstavinger, vil stavekontrollvinduet dukke opp når dette valget er slått på selv om ordet ikke får rød strek i programmet man skriver i.

Foreslå neste ord: Dette valget gjelder kun for ordprediksjonen. Dersom dette valget er aktivt, vil Lingdys for Chrome gi forslag til neste ord etter at man har skrevet et ord og trykket på mellomromstast. Denne nesteordsprediksjonen tar høyde for det som allerede er skrevet og gir forslag til ord basert på teksten som allerede er skrevet. Dette kan være en hjelp for brukere som har ordminneproblemer eller er usikre på stavemåter i starten av ord. Dersom valget ikke er aktivt, vil det ikke vises forslag til neste ord etter at man har skrevet et ord.

Korrektiv prediksjon: Om man setter dette valget aktivt, vil ordprediksjonen kunne gi forslag til ord som har andre bokstavkombinasjoner enn de man selv har skrevet så langt i ordet. Hvis man f.eks. skriver "Det er mange som sje", vil ordprediksjonen for "sje" gi forslag som "tjener", "kjenner", osv. Det vises en blå strek i forslagsvinduet foran ord som kommer fra korrektiv prediksjon:

Opplesing ved skrivning: Det er mulig å få lydstøttet skrivning ved å bruke Lingdys for Chrome. Både enkeltbokstaver, enkeltord og setninger kan leses opp etterhvert som du skriver.

Aktiver dette valget og scroll helt ned for å se følgende innstillinger:

Velg STL+-stemme: STL+ er en forkortelse for "Å skrive seg til lesing" ved hjelp av et tastatur og umiddelbar opplesing (plusstegnet signaliserer at det brukes et datahjelpemiddel). STL+-stemmene i Lingdys er bittesmå lydfiler som kan lese enten bokstavlyd eller bokstavnavn. Det er 6 stemmer totalt. Iver og Åsa er barnestemmer mens Inger, Bente, Arnstein og Torbjørn er voksenstemmer.

Bokstav: Opplesing av bokstav kan være slått av eller du kan velge at lyden vi forbinder med hver bokstav skal sies under skrivning eller det alfabetiske navnet på bokstaven. Det vanlige i STL+-metodikken er å bruke bokstavlyd, såkalt lydering. NB! Opplesing av lyd fungerer bare når Lingdys er stilt inn på bokmål eller nynorsk. For de andre språkene får du høre bokstavnavnet.

Ord: Setter du dette valget aktivt, så kan hvert enkelt ord leses opp etter at du har skrevet ordet og klikket på mellomromstasten.

Setninger: Lingdys kan lese opp setninger underveis i skrivningen. Setningsopplesing fungerer når du setter punktum, utropstegn eller spørsmålstegn.

Skann (OCR)

For å få lest opp tekst som ikke er markerbar, f.eks. bilder av tekster, låste pdf-er eller matteuttrykk, er det mulig å klikke på denne knappen for å skanne bildet av teksten eller den låste teksten for å få det gjort om til opplesbar tekst.

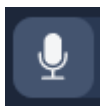
Ordbok

Marker et ord og slå opp betydninga av ordet i ordboka ved å klikke på ordboksikonet. Det er også mulig klikke på ordboka uten å ha markert et ord. Da vises et søkefelt hvor man selv kan skrive inn et ord man vil slå opp.

Det er også mulig å klikke på knappen uten å markere et ord og deretter skrive inn ordet du vil ha forklart. Hvilke ordbøker som er aktive og tilgjengelige bestemmer du under Innstillinger -> Språk -> Profil. Dersom et ord, uttrykk eller navn ikke står forklart i ordbøkene som Lingdys bruker, vil Lingdys sjekke om det finnes en artikkel på Wikipedia om akkurat dette ordet, navnet eller uttrykket og vise en lenke for å lese mer på Wikipedia. Denne Wikipedia-funksjonen krever at du er tilkoblet internett.

Diktering

For å skrive med stemmen, klikk på dikteringsknappen og snakk. Klikk på knappen igjen for å avslutte dikteringen.

Profil

Fra denne nedtrekkslisten velger man den språkprofilen man vil ha. Skal man f.eks. lese og skrive bokmål, må språkvalget her være bokmål. Innstillingene for den valgte språkprofilen kan endres under Innstillinger --> Språk --> Profil.

Språkene alle har tilgang på er bokmål, nynorsk, engelsk, fransk, spansk og tysk.

Minimert eller maksimert verktøylinje

Når verktøylinja er minimert, vises bare Lingdys-ikonet:

Du kan dra ikonet rundt på skjermen med musepekeren og plassere det der du vil.

Om du klikker på Lingdys-ikonet maksimeres verktøylinja:

Verktøylinja kan også dras rundt på skjermen med musepekeren og plasseres der du ønsker å ha den.

For å minimere verktøylinja klikker du på pilen øverst i høyre hjørne eller på selve Lingdys-ikonet helt til venstre.

5.1 Opplesing

Lingdys for Chrome gir opplesing av all digital tekst som vises i Google Chrome.

For å lese tekst, markerer du den teksten du ønsker og klikker på spill av-knappen i verktøylinja. Spill av-knappen endres til en stopp/pause-knapp når opplesingen er satt i gang.

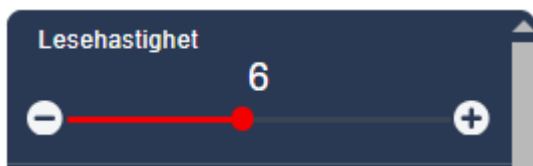

Les markert tekst

Stopp/pause opplesing av tekst

Dersom opplesingen går for hurtig eller for sakte, kan du regulere hastigheten ved å bruke glidebryteren i hastighetsregulatoren som du finner under Leseinnstillinger under spill av-knappen.

Juster deretter hastigheten med glidebryteren eller ved å klikke på minus-knappen eller pluss-knappen på hver side av hastighetsregulatoren. Minus betyr saktere hastighet og pluss betyr raskere hastighet.

Det er 12 nivåer på lesehastigheten, hvor 1 er det sakteste og 12 er det raskeste.

Stemmen som leser styres av hvilken språkprofil som er valgt. I Leseinnstillinger-menyen kan du velge hvilken talesyntese som skal lese når den aktuelle profilen er valgt.

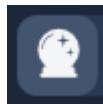
5.2 Ordprediksjon

Ordprediksjon skjer mens du er i ferd med å skrive ord eller før du har begynt å skrive et ord.

Prediksjonsverktøyet hjelper med å velge riktig ord dersom man er i tvil. Prediksjonen sikrer at man ikke skriver feil ved å vise ordforslag fra Lingdys for Chromes ordliste. Dersom man skriver sakte vil bruken av prediksjon gi stor forbedring av skrivehastigheten. Ordprediksjonen slås på ved å klikke på "spåkule"-ikonet i verktøylinja. Når dette ikonet er blått, er ordprediksjonen aktivert. Dersom spåkule-ikonet er svart, er ordprediksjonen deaktivert.

Prediksjonen er aktiv.

Prediksjonen er inaktiv.

Prediksjonsfunksjonen er todelt; ordfullføring og nesteordsprediksjon.

1. Ordfullføring

Ordfullføring skjer mens man skriver et ord. Etterhvert som man skriver bokstaver gir ordprediksjonen forslag til hele ord, slik at man hurtigere kan finne det ordet man vil skrive. Har man slått på ordprediksjonen er ordfullføring alltid aktiv. Det er også mulig å slå på korrektiv prediksjon i innstillingene for å få hjelp dersom man ofte starter et ord med feil bokstaver og å bruke såkalte jokertegn for å få forslag til ord der man bare vet deler av ordet (se kapittel 9, avsnittet 9.2.1 skrive for beskrivelse av jokertegn og korrektiv prediksjon).

2. Nesteordsprediksjon

Nesteordsprediksjon skjer i det man setter inn et mellomrom etter et ord. Da vil ordprediksjonen gi forslag til det etterfølgende ordet. På denne måten kan man få gode forslag til neste ord i teksten. Lingdys for Chrome vil også se ord i sammenheng med resten av teksten for at forslagene skal bli enda mer relevante. Nesteordsprediksjonen kan slås av eller på under menyen for Skriveinnstillinger fra pilen under prediksjonsikonet i verktøylinja.

Forslagsvinduet i ordprediksjonen

Man aktiverer som sagt ordprediksjonen ved å klikke på ikonet for ordprediksjon, en "spåkule", i verktøylinja. Har man valgt å ha prediksjonen på, vil ordprediksjonsvinduet vises. Vinduet har en blå bakgrunn og hvit skrift. For å lytte på et ord i forslagsvinduet, holder man musepekeren over det ordet man vil høre på, og talesyntesen i Lingdys for Chrome leser ordet høyt. Lesefunksjonen kan slås av og på under innstillingene. Antallet ord som maksimalt kan vises styres under menyen for Skriveinnstillinger fra pilen under prediksjonsikonet i verktøylinja.

Hurtigtaster i ordprediksjonsvinduet

Forslagsvinduet viser funksjonstastene F1 - F6 bak ordene. I stedet for å klikke på det ønskete ordet med musepekeren, kan man bruke funksjonstasten som vises bak ordet for å sette det inn. Det er også mulig å pile opp og ned i vinduet og sette inn det valgte ordet med enter-tasten. I innstillingene er det mulig å justere antallet forslag som kan vises. Det laveste antallet er 2 (og det høyeste antallet er 9. Standardinnstillingen er at det kan vises inntil 6 ord. Du kan slå av og på opplesing av ord ved musepeking i prediksjonsvinduet ved å klikke på høyttalerikonet nede til venstre i vinduet. Vinduet kan være løsnet og følge markøren mens du skriver, eller festet på et bestemt sted du selv velger å dra vinduet til ved å klikke på nåleikonet nede til høyre i vinduet.

P|

På	F1
Prosent	F2
Plass	F3
Politiet	F4
Personer	F5
Penger	F6

🔊 ✨

Ordprediksjonsvinduet i Lingdys for Chrome.

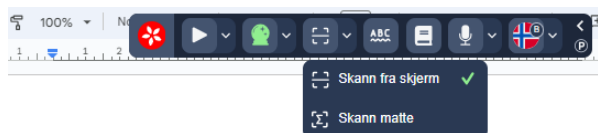
5.3 Skann

Om en tekst ikke er kopierbar slik at den ikke kan leses av talesyntesen i Lingdys Chrome, er det mulig å skanne teksten slik at den blir omformet til lesbar tekst.

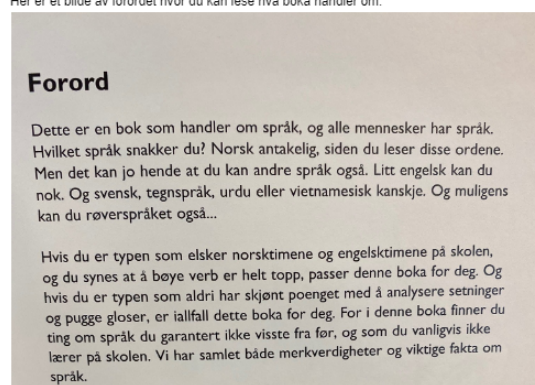
Skann fra skjerm

Ha teksten som ikke er markerbar og kopierbar og skal skannes klar og sørg for at Lingdys har riktig språk, f.eks. norsk bokmål om det er en bokmålstekst eller engelsk om det er en engelsk tekst. I denne teksten er det satt inn et bilde av tekst i Google Docs-dokumentet. Teksten i dette bildet må du bruke "Skann fra skjerm" for å få lest fordi det er et bilde av teksten, ikke tekst som kan markeres direkte i dokumentet.

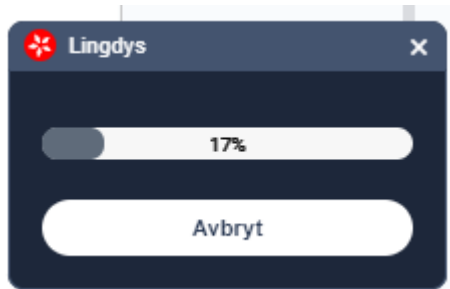
Klikk på skann-knappen i verktøylinja og velg "Skann fra skjerm".

"Den store faktaboka om språk", av Helene Uri.
Her er et bilde av forordet hvor du kan lese hva boka handler om:

Da blir musepekeren til et plusstegn (+) som du kan dra over den teksten du vil skanne. Fremdriften på skanningen fra bilde av tekst til tekst vises i et eget vindu nede til høyre på skjermen:

Når teksten er skannet, leser talesyntesen opp den teksten du valgte.

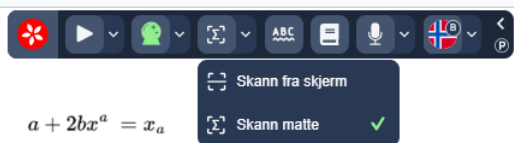
I tillegg kan du etter skanningen mens teksten leses velge:

- Om du vil kopiere teksten slik at den kan limes inn ("Kopier opplest tekst til utklippstavlen")
- Om du vil få teksten lagret som et tekstdokument ("Lagre som Tekstdokument (.txt)"):

Skann matte

Om du har et matteuttrykk på skjermen, kan du velge "Skann matte".

Musepekeren blir til et kryss som du bruker til å markere det området med tekst på skjermen som du vil ha lest opp. Når området er markert, blir det skannet for tekst og deretter leses teksten opp av Lingdys. Avbryting av opplesing skjer ved å klikke på stopp-knappen i verktøylinja.

Merk at når skanningen er satt til "Skann fra skjerm", ser ikonet i verktøylinja slik ut:

Når skanningen er satt til "Skann matte", ser ikonet i verktøylinja slik ut:

5.4 Stavekontroll

Stavekontroll skjer etter at du har skrevet noe. Når Lingdys for Chrome er aktiv, vil forslag til korrekte ord vises umiddelbart etter at man har skrevet et ord som ikke blir godkjent av stavekontrollen.

Stavekontrollvinduet

Stavekontroll i Lingdys for Chrome vises i et eget vindu. Det dukker opp når et ord ikke blir godkjent av stavekontrollen, og viser forslag til korrekt stavede ord. Vinduet har en grønn farge i nederst.. For å lytte på et ord i forslagsvinduet, holder man musepekeren over det ordet man vil høre på, og talesyntesen i Lingdys for Chrome leser ordet høyt. Opplesing kan slås av eller på i bunnen av vinduet ved å klikke på høyttalerikonet som vises nede til venstre i stavekontrollvinduet.

Hurtigtaster i stavekontrollvinduet

Forslagsvinduet viser funksjonstastene F1 - F6 bak ordene. I stedet for å klikke på det ønskete ordet med musepekeren, kan man bruke funksjonstasten som vises bak ordet for å sette det inn. Det er også mulig å pile opp og ned i vinduet med piltastene på tastaturet og sette inn det valgte ordet med enter-tasten.

I nedtrekksmenyen for Skriveinnstillinger (under prediksjonsknappen i verktøylinja) er det mulig å justere antallet forslag som kan vises. Det laveste antallet er 2 og det høyeste antallet er 9. Standardinnstillingen er at det kan vises inntil 6 ord. .

På gåren |

gården	F1
gren	F2
gåten	F3
gæren	F4
gåen	F5
gåsen	F6

Stavekontrollvinduet i Lingdys for Chrome

Symboler og tekst i bunnen av stavekontrollvinduet

I bunnen av stavekontrollvinduet er det noen symboler. Disse symbolene kan brukes for å legge til et ord som brukerord (Lær ord), lage en erstatningsregel (Lag erstatning) og til å hoppe over en feilstaving for å gå videre til neste ord i stavekontrollen (Overse).

Lytt på ord i forslagsvinduet av/på

Vil du lytte på ord i forslagsvinduet ved å holde musepekeren over ordene, så må høyttalerknappen

se slik ut:

Vil du unngå at ordforslagene leses opp når du holder musepekeren over dem, så klikker du på

høyttalerknappen slik at den ser slik ut:

Fest og løsne

Forslagsvinduet følger markøren i teksten etterhvert som du skriver når nåleknappen ser slik ut:

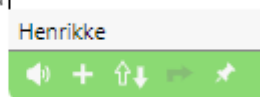
Vil du derimot feste forslagsvinduet slik at du kan dra det til et bestemt sted på skjermen og la det ligge der, så klikker du på nåleknappen slik at den ser slik ut:

Lær ord

Dersom et ord ikke blir godkjent av stavekontrollen, kan ordet allikevel være et korrekt ord. At stavekontrollen stopper opp på et ord betyr egentlig bare at ordet ikke finnes i ordlista som stavekontrollen bruker for å sjekke om ordene i teksten er korrekt stavet. Dersom ordet du har skrevet ikke står i ordlista og Lingdys heller ikke klarer å se at ordet kan være et sammensatt ord (sammensatt av to ord som Lingdys har i ordlista si), vil stavekontrollen stoppe opp ved det ordet som ikke blir godtatt. Dersom ordet er korrekt, kan du gi beskjed om at Lingdys skal lære seg ordet ved å klikke på pluss-tegnet nede til venstre i det grønne feltet i stavekontrollvinduet. Da blir ordet lagt til i standardbrukerordlista i Lingdys. Du kan flytte ordet til en annen, egenopprettet ordliste etterpå ved å gå inn på Innstillinger - Brukerord og flytte ordet. Typiske ord som ikke ligger i Lingdys sin ordliste og som kanskje bør legges inn som brukerord er egennavn og fagord. I eksemplet i bildet under heter personen "Henrikka" og ikke "Henrikke" som Lingdys foreslår. Da kan Lingdys legge til "Henrikka" som brukerord ved at du klikker på "Lær ord"-knappen (pluss-tegnet). Det er også mulig å legge til brukerord under Meny - Åpne innstillinger - Brukerord.

Jeg heter Henrikka |

"Lær ord" - klikk på pluss-tegnet i bunnen av stavekontrollvinduet

Lag erstatning

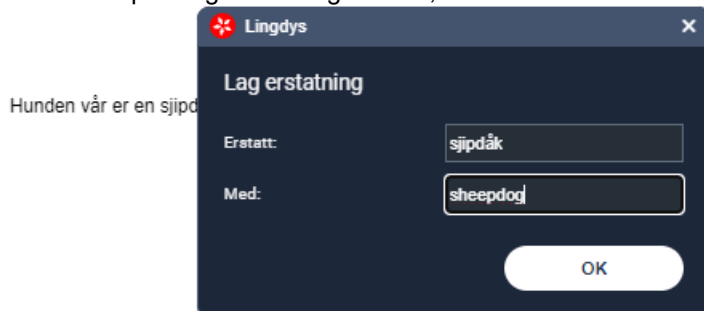
Dersom ordet som ikke blir godkjent av Lingdys ikke får forslag eller ikke får riktige forslag fra Lingdys, er det mulig å lage en erstatning for ordet direkte fra stavekontrollvinduet. Ordet "sjipdåk" får ikke forslag fra Lingdys, men Lingdys stopper på ordet fordi det ikke finnes i Lingdys sin ordliste. Du kan klikke på ikonet for å lage en erstatning dersom du er sikker på hvordan ordet egentlig skal skrives eller om noen som er gode i rettskriving hjelper til med å skrive ordet riktig.

Her vises stavekontrollvinduet uten forslag:

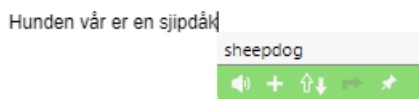
Hunden vår er en sjipdåk

Etter klikk på "Lag erstatning"-ikonet, vises dette vinduet hvor du kan skrive inn korrekt skrivemåte:

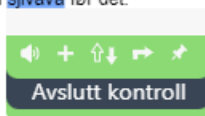
Når erstatningen er laget, vil ordet "sheepdog" vises i stavekontrollen hver gang det står "sjipdåk" i en tekst:

Stavekontroll fra ABC-knappen

Hvis du har skrevet en tekst og deretter klikker på "ABC"-ikonet i verktøylinja vil Lingdys gå igjennom teksten og gjøre stavekontroll (på ordnivå) og tekstkontroll (på setningsnivå). Lingdys stopper automatisk på det som kan være feil, og etter at du har korrigert feilen går Lingdys automatisk videre og kontrollerer. Du kan avbryte kontrollen ved å klikke på "Avslutt kontroll".

Hunden vår er en sheepdog. Vi hadde en sjivava før det.

Overse

Når stavekontrollen kjøres etter klikk på ABC-knappen vil du kunne overse enkeltord som stavekontrollen stopper på. Det betyr at dersom du er usikker på om enkelte ord er riktige eller ikke, og trenger å få noen til å sjekke dem sammen med deg senere, kan du gå videre i teksten og ikke gjøre noe med disse ordene ennå.

Det gjør du ved å klikke på "Overse"-ikonet. Lingdys går da videre i kontrollen og ordet forblir uendret.

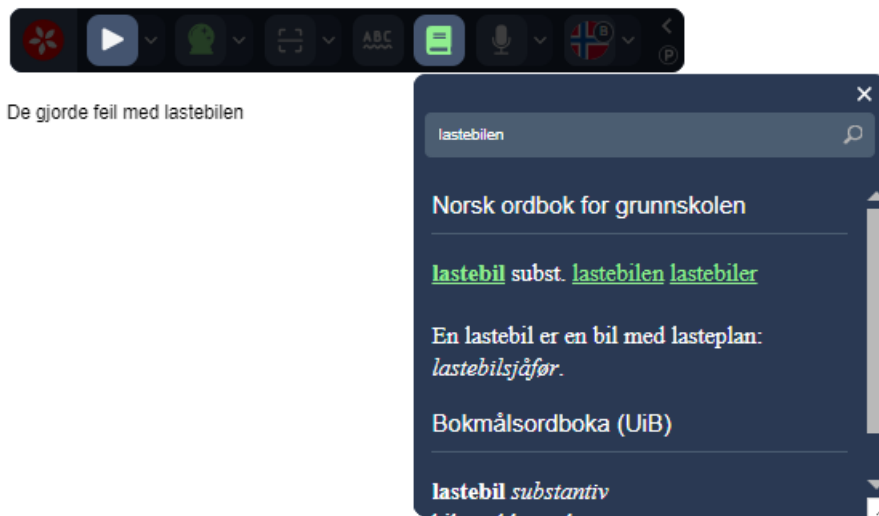
5.5 Ordbok

Lingdys har ordbøker for alle språkene - bokmål, nynorsk, engelsk, spansk, tysk og fransk inkludert. Ordbøker gjør det mulig å slå opp hva et ord betyr.

Om et ord i en tekst er markert, klikk på ordboksknappen for å lese forklaring av ordet og hva det betyr. Da dukker det opp et eget vindu hvor ordforklaringa fra ordboka står.

Det er også mulig å klikke på ordboksknappen uten å ha markert et ord. Da dukker det opp et søkefelt hvor ordet kan skrives inn. Bruk deretter enter-tasten eller klikk på forstørrelsesglasset til høyre for feltet for å slå opp ordet.

For å få lest opp innholdet i bokmålsordboka eller nynorskordboka, ha ordboksvinduet åpent og klikk på spill av-knappen i verktøylinja. For å lukke ordboksvinduet, klikk på det hvite krysset på rød bakgrunn øverst til høyre i vinduet.

De gjorde feil med lastebilen

lastebilen

Norsk ordbok for grunnskolen

lastebil subst. [lastebilen](#) [lastebiler](#)

En lastebil er en bil med lasteplan:
lastebilsjåfør.

Bokmålsordboka (UiB)

lastebil *substantiv*

6 Innstillinger

6 Innstillinger

Du kan gjøre endringer i innstillingene om du ønsker det.

6.1 Språk

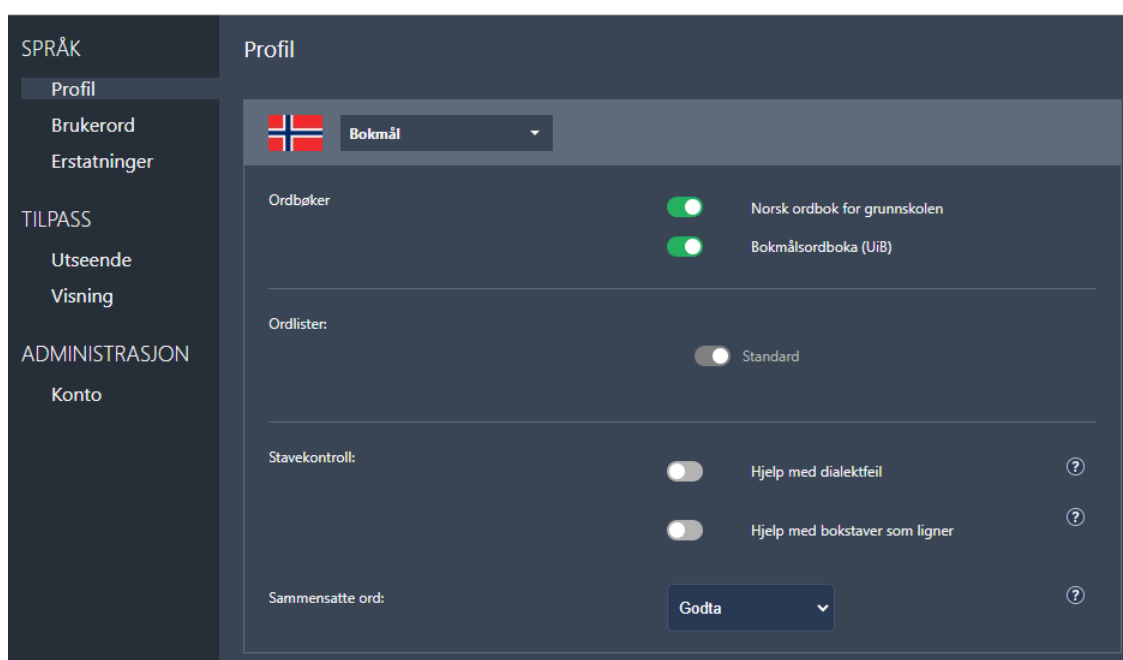
Under "Språk" finnes valgene "Profil" og "Brukerord"

6.1.1 Profil

Hvert språk i Lingdys for Chrome har sin egen profil.

I toppen av vinduet vises hvilken språkprofil man er på og man kan klikke på nedtrekksmenyen ved flagget for å endre språkprofil.

I bildet under ser vi profil for bokmål.

Innstillinger for språkprofil i Lingdys for Chrome.

Ordbøker

Det følger med ordbøker for bokmål, nynorsk, engelsk-norsk/norsk-engelsk, spansk-norsk/norsk-spansk, tysk-norsk/norsk-tysk og fransk-norsk/norsk-fransk.

Ordbøker gir forklaring på hva ord betyr.

Det er mulig å deaktivere ordbøker ved å sette dem inaktive her (skyv den grå knappen for ordboka til venstre for å deaktivere). Om man f.eks. bare vil ha Norsk ordbok for grunnskolen aktiv for bokmål, så kan man deaktivere Bokmålsordboka (en større ordbok, myntet på voksne og med forklaringer som ikke er tilpasset barn).

Ordlister

Her ser du at Standard ordliste er aktiv, noe den alltid er. Brukerord kan legges inn i Standard ordliste under Brukerord (se neste kapittel).

Brukerord kan legges inn for bokmål, nynorsk, engelsk, tysk, fransk og spansk.

6.1.2 Brukerord

Legge til brukerord

Brukerord kan legges til på to måter:

1. Det kan gjøres direkte fra dokumentet du skriver i når stavekontrollen stopper på et ord som ikke finnes i Lingdys sin ordliste, men som er korrekt stavet. Da kan du klikke på plusstegnet (+) nederst i stavekontrollvinduet for å legge til ordet.

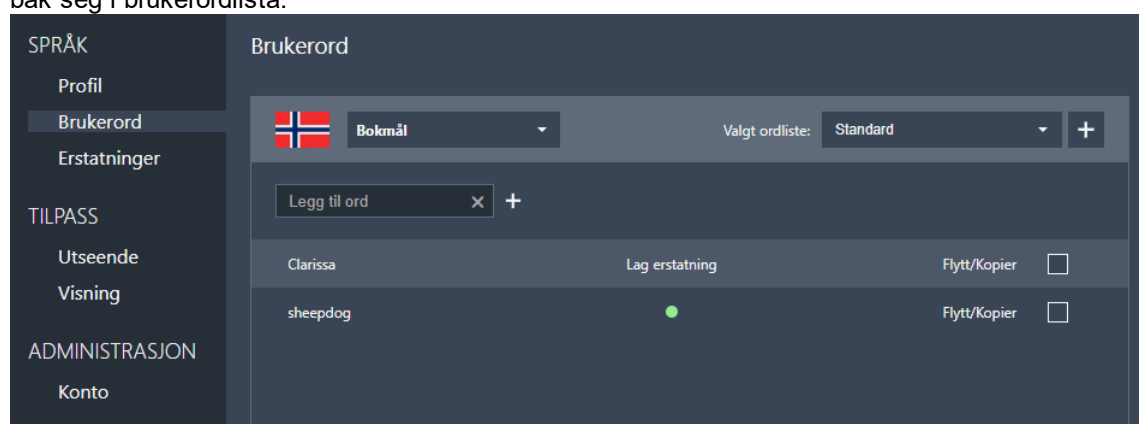
2. Den andre måten er å gå til Meny - Åpne innstillinger - Brukerord og legge inn ord der.

Du kan skrive eller lime inn et kopiert ord i feltet "Legg til ord" og deretter klikke på plusstegnet bak og velge "Legg til ord".

Det er også mulig å ikke legge til et og et ord. Da klikker du på plusstegnet og velger "Importer ord fra et dokument". Du må ha et dokument i docx-, txt- eller rft-format som du blir bedt om å åpne.

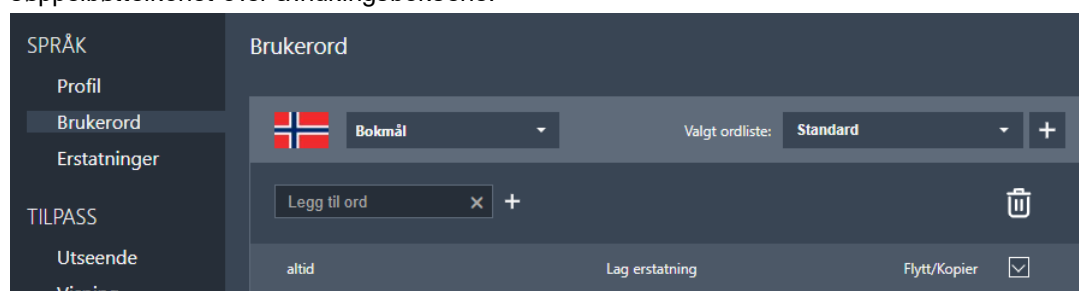
Lingdys går i gjennom dokumentet og plukker opp ord som ikke finnes i Lingdys sin ordliste fra før og legger inn ordene som brukerord.

Det er mulig å lage erstatningsregler (egne "stavekontrollregler" som retter skrivefeil av brukerord - se neste kapittel, "Erstatninger". Brukerordene det er laget erstatningsregler for har en grønn sirkel bak seg i brukerordlista.

Slette brukerord

For å slette brukerord, huk av for ordet eller ordene i boksen til høyre og klikk deretter på søppelbøtteikonet over avhukingsboksene.

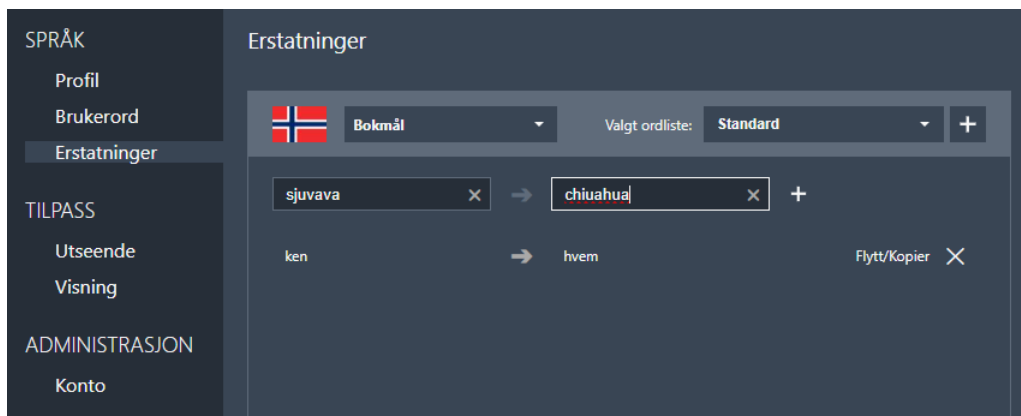

6.1.3 Erstatninger

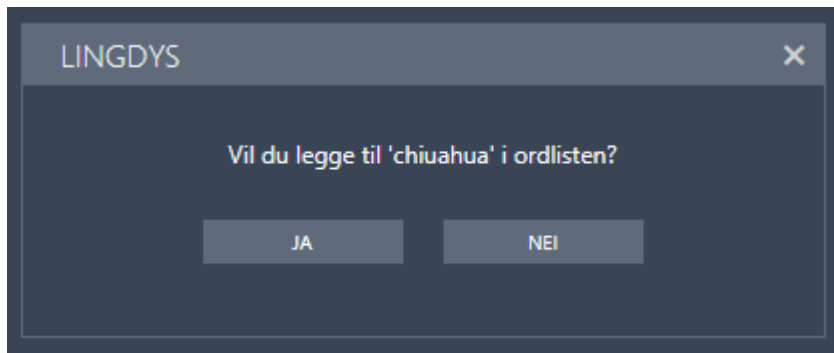
Erstatningsregler

Det er mulig å opprette egne erstatningsregler, det vil si regler som er spesifikke for brukeren. Erstatningsregler kan rette feilstavinger som Lingdys ikke er instruert til å korrigere. For eksempel kan du lage en regel som sørger for at stavemåten "sjjpdåk" skal gi forslaget "sheepdog". Ved å skrive inn ordet du vil ha erstattet (sjjpdåk) i boksen hvor det står "Erstatt ord..." og deretter skriver inn det riktige ordet (sheepdog) i boksen hvor det står "med..." og trykker på +. Når regelen er opprettet, vises den i listen som vist nedenfor.

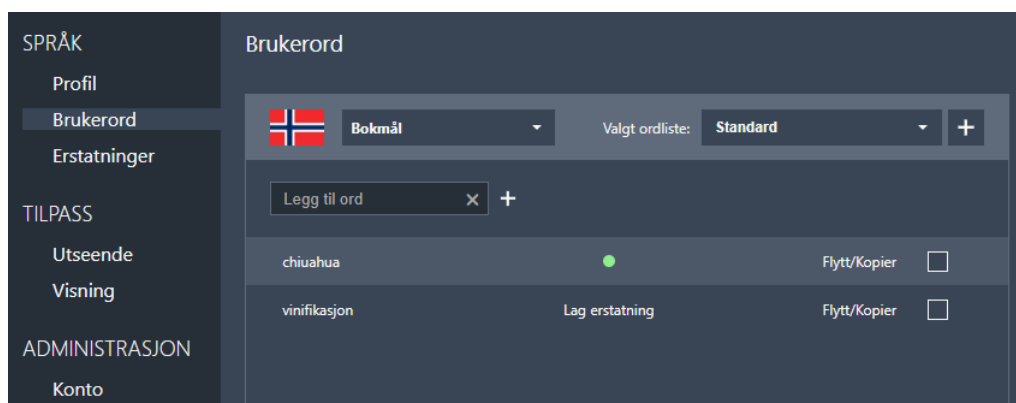
Erstatningsregelen blir lagt inn i den ordlisten du har valgt. En erstatningsregel kan flyttes eller kopieres til en annen ordliste ved å velge "Flytt/kopier" bak regelen, og regelen kan også slettes ved å klikke på X-en bak regelen.

Dersom det ordet som skal erstatte feilstavingen, altså ordet med riktig stavemåte, ikke finnes i ordlisten fra før, får du spørsmål om å legge til ordet som brukerord.

Svarer du ja på det, vil ordet vises under "Brukerord". En grønn sirkel til høyre for ordet viser at ordet er med i en erstatningsregel.

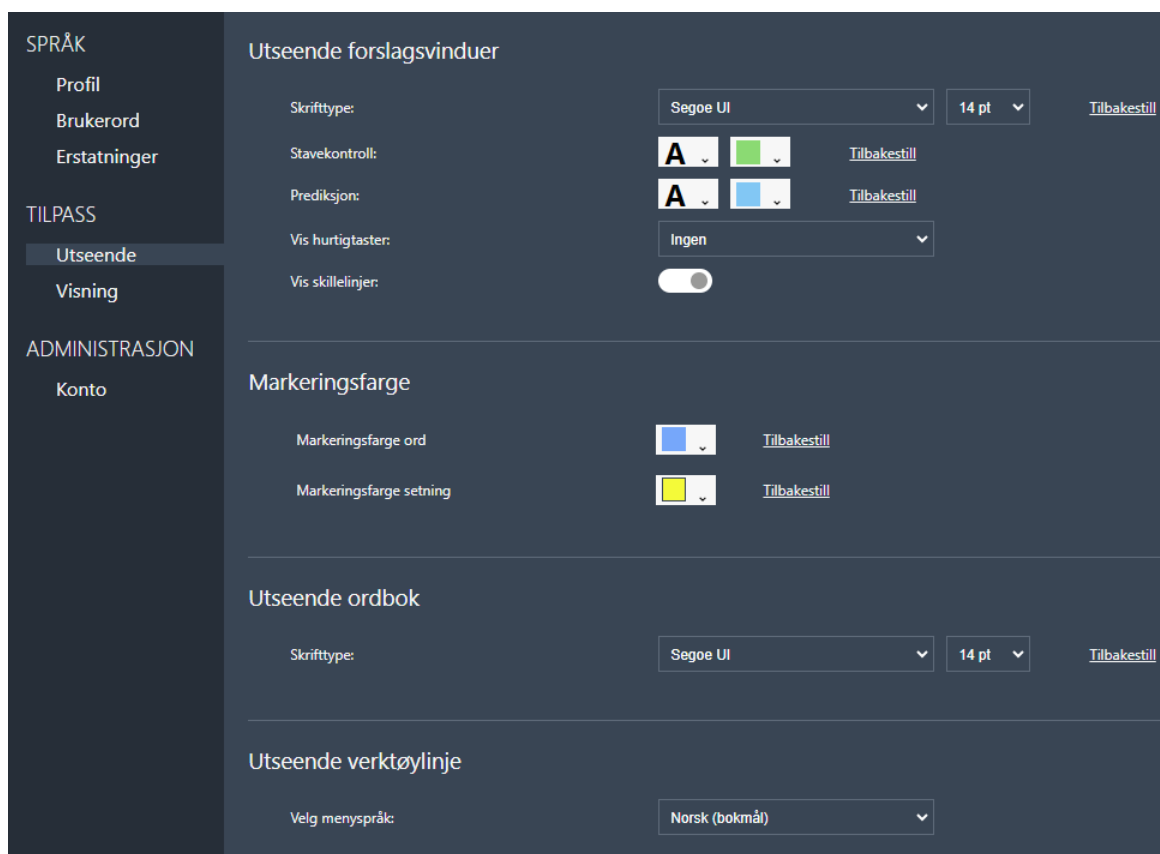

6.2 Tilpass

Her finnes innstillinger for lesestøtte og skrivestøtte.

6.2.1 Utseende

Her er det mulig å gjøre noen tilpasninger for i fargevalg og skrifttype i prediksjons- og stavekontrollvinduene, hvilke farger som skal brukes når Lingdys skal markere ord og setninger under opplesing, hvilken skrifttype og -størrelse som brukes i ordboka og hvilket menyspråk det skal være i Lingdys sin verktøylinje.

Utseende forslagsvinduer

Under "Skrifttype" kan du endre skrifttypen og skriftstørrelsen som er valgt for forslagsvinduene for prediksjon og stavekontroll.

"Stavekontroll" og "Prediksjon" lar deg endre skriftfargen og fargen i bunnen av henholdsvis stavekontrollvinduet og prediksjonsvinduet.

Det er også mulig å slå på visning av hurtigstaster (funksjonstastene, F1-9) for innsetting av ord fra prediksjons- og stavekontrollvinduene.

Det er også mulig å slå på visning av skillelinjer mellom hvert ord i prediksjons- og stavekontrollvinduene.

Markeringsfarge

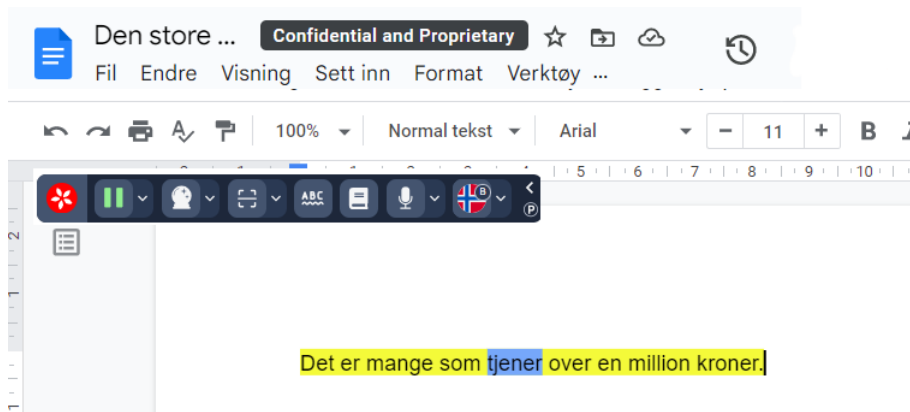
I nedtrekksmenyen for Leseinnstillinger under spill av-knappen i verktøylinja kan du velge at hvert ord skal markeres, at hver setning skal markeres, eller en kombinasjon av disse to - altså at både ord og setninger markeres underveis. For å slå av all markering kan du velge "Ingen". I bildet er "Ord" valgt for markering ved opplesing, men ikke "Setning". Les mer om nedtrekksmenyen for Leseinnstillinger i kapitlet "Verktøylinja".

Markering av ord

Om ønskelig, kan hvert ord markeres med en valgt farge etterhvert som teksten leses opp. Dette kan gjøre det enklere å følge med på teksten siden det er mulig å se hvor i teksten man er samtidig med at man hører det som blir lest opp. Klikk på boksen bak "Markeringsfarge ord" for å velge ønsket ordfarge. I bildet under er standardfargen lyseblå valgt som markeringsfarge under opplesing.

Markering av setning

Ved opplesing fra kan hver setning markeres med en valgt farge etterhvert som teksten leses opp. Dette kan gjøre det enklere å følge med på teksten siden det er mulig å se hvor i teksten man er samtidig med at man hører det som blir lest opp. Klikk på boksen bak "Markeringsfarge setning" for å velge ønsket setningsfarge. I bildet under er standardfargen gul valgt som markeringsfarge under opplesing.

Markering av setning og ord under opplesing, vist med Lingdys Pluss men fungerer også slik i Lingdys Skole.

Utseende ordbok

Om du ønsker en annen skrifttype og skriftstørrelse enn standarden Segoe UI skriftstørrelse 14 punkter, så kan du endre det her.

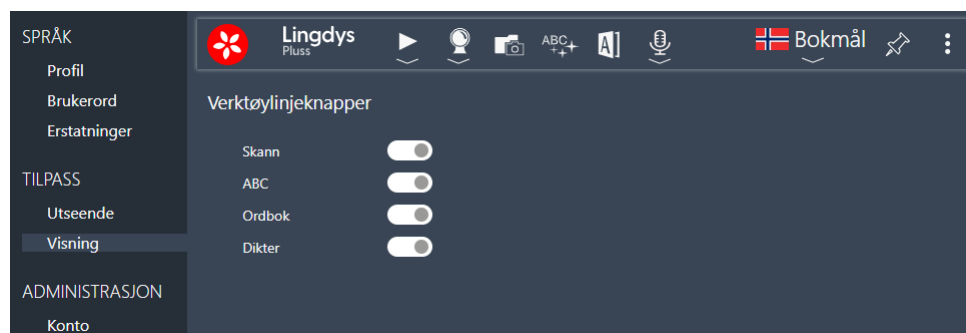
Utseende verktøylinje

Verktøylinja kan ha menyspråk i nedtrekksmenyene for Leseinnstillinger og Skriveinnstillinger på bokmål, nynorsk eller engelsk. Språket velges herfra.

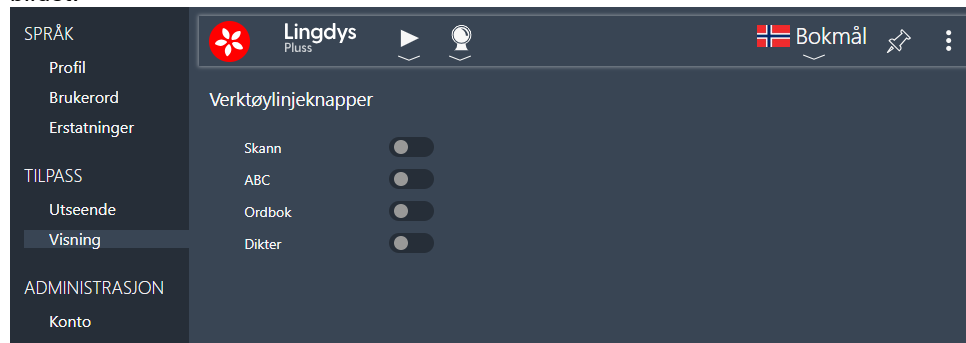
6.2.2 Visning

Under dette valget i innstillingene kan utseendet på verktøylinja tilpasses. Det er mulig å deaktivere knappene i verktøylinja, slik at de ikke vises. Dette kan være aktuelt dersom det er knapper i verktøylinja som ikke blir benyttet.

Over "Verktøylinjeknapper" vises eksempel på hvordan verktøylinja blir seende ut når knapper slås av eller på.

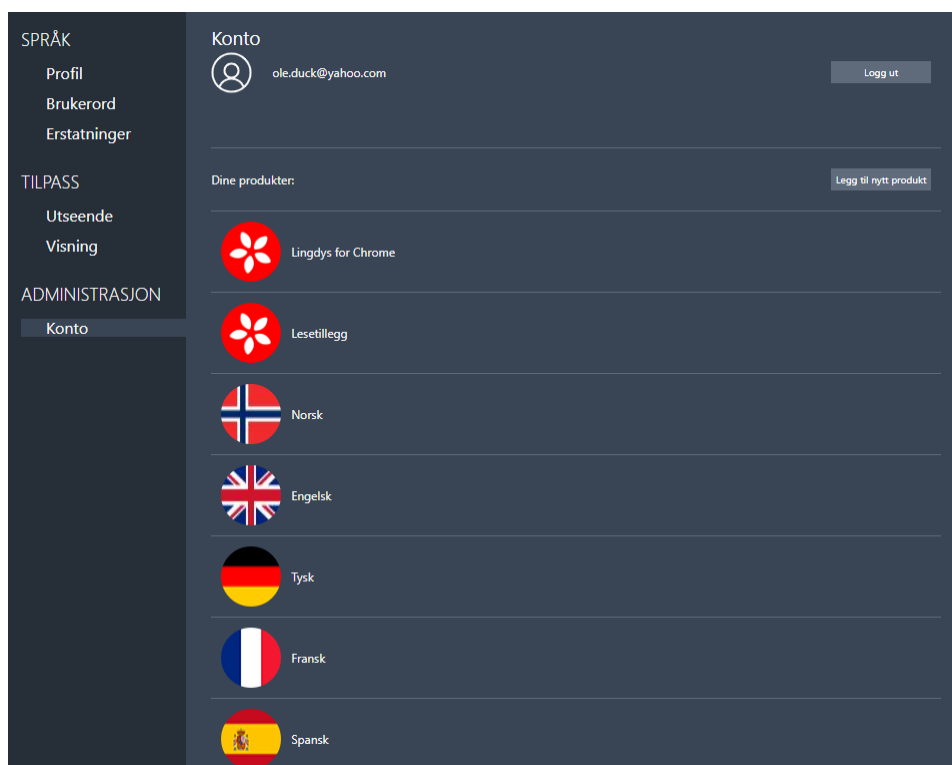

Dersom alle verktøylinjeknapper er deaktivert, vil verktøylinja se ut som den gjør i toppen av dette bildet:

6.3 Administrasjon

Her finner man informasjon om lisensen man har for Lingdys for Chrome. Ved å klikke på brukernavnet øverst, under "Konto", kommer du til brukerkontoen din. Du kan også logge ut av Lingdys her, om det er ønskelig.

6.3.1 Konto

Her kan man se hvem som er logget inn og hvilke språk som er tilgjengelige for denne brukeren.

Logg ut:

Det er mulig å logge seg av brukerkontoen sin herfra. I så fall må man logge inn igjen for å kunne bruke Lingdys for Chrome igjen.

Dine produkter:

Under "Dine proidukter" ser du hvilken versjon av Lingdys for Chrome denne brukeren har og hvilke språk som er tilgjengelige for brukeren.